

Αθήνα, 27 Απριλίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Ανάπτυξης & Επενδύσεων

Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: «Η τραγωδία στο γηροκομείο Χανίων αποτυπώνει την ανεξέλεγκτη κερδοσκοπία στον τομέα υπηρεσιών πρόνοιας που προωθεί η κυβέρνηση της Ν.Δ.»

Τις τελευταίες ημέρες η κοινή γνώμη παρακολουθεί άφωνη την αποκάλυψη ότι σε ιδιωτικό γηροκομείο στα Χανιά οι φιλοξενούμενοι όδευαν ταχύτατα προς το θάνατο. 73 θάνατοι από τις αρχές του 2020 μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2021, 120% σε σχέση με τη δυναμικότητα της δομής, εξαπλάσιοι από τον ευρωπαϊκό Μέσο Όρο, δημιουργούν την αίσθηση στην κοινή γνώμη ότι όσοι φιλοξενούνταν επ' αμοιβή στο εν λόγω γηροκομείο κατέληγαν με ρυθμούς «μαζικής εξόντωσης». Οι καταγγελίες συγγενών και πρώην εργαζομένων –που απολύθηκαν μόλις τόλμησαν να διαμαρτυρηθούν εξ ονόματος των ηλικιωμένων που δεν είχαν φωνή- είναι καθημερινές και σοκαριστικές: άθλιες συνθήκες διαβίωσης, ανεπαρκής και κακής ποιότητας σίτιση, καθήλωση σε κρεβάτια και αμαξίδια, υπέρμετρη και αναίτια χορήγηση ηρεμιστικών για να μην αντιδρούν. Ακόμη και αν οι ενέργειες της διοίκησης δεν σχετίζονται με άλλες αξιόποινες πράξεις, όπως η υπαρπαγή περιουσιακών στοιχείων των τροφίμων, η κακομεταχείριση των ευάλωτων και ανήμπορων ηλικιωμένων είναι ειδεχθής πράξη.

Σε τηλεοπτική εκπομπή, ο εκπρόσωπος του συλλόγου ιδιωτικών Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων δήλωσε ότι το συγκεκριμένο γηροκομείο δεν ήταν μέλος του συλλόγου. Αυτό σημαίνει ότι δεν είχε καν τον στοιχειώδη έλεγχο του συλλογικού οργάνου των ιδιωτικών κερδοσκοπικών γηροκομείων.

Τέτοια φαινόμενα αναδεικνύουν την ασυδοσία και την απληστία επιχειρήσεων κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες σε ιδιαίτερα ευάλωτες κατηγορίες συμπολιτών μας όπως τα άτομα τρίτης ηλικίας, οι πάσχοντες από χρόνιες παθήσεις και οι ανάπηροι.

Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ έχει επανειλημμένα τονίσει πόσο σημαντικός είναι ο κεντρικός έλεγχος όλων των δομών παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, είτε είναι δημόσιες είτε

ιδιωτικές. Στις προγραμματικές θέσεις του που έχουν πρόσφατα δημοσιευτεί και συζητούνται θεωρείται ότι η κοινωνική προστασία και πρόνοια δύναται να παρέχεται από ένα πλέγμα δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, δηλαδή ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ κοινωφελούς και μη χαρακτήρα, υπό τον όρο ότι το κράτος διαθέτει έναν μόνιμο μηχανισμό συντονισμού και ελέγχου των παρόχων υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας. Είναι ο δημόσιος προνοιακός βραχίονας που θα συντονίζει, παρακολουθεί, ελέγχει και αξιολογεί τις πολιτικές και τις παρεχόμενες υπηρεσίες, αφενός του κεντρικού κράτους και των εποπτευομένων του φορέων, και αφετέρου της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού καθώς και των δομών που αυτή εποπτεύει. Κι αυτό διότι μεγάλος όγκος των προνοιακών υπηρεσιών παρέχονται σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση η κυβέρνηση της ΝΔ, τον Ιούλιο του 2019, αμέσως μετά τις εκλογές, κατήργησε το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας που είχε ιδρυθεί το 2001 και το ενσωμάτωσε στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας. Το αποτέλεσμα είναι ότι σε περιπτώσεις, όπως το γηροκομείο στα Χανιά, ο έλεγχος από το ΣΕΥΥΠ θα ήταν άμεσος, με επιτόπου μετακίνηση κλιμακίου, αμέσως μετά την πρώτη καταγγελία, ενώ σήμερα ακόμη κανένας έλεγχος δεν έχει δρομολογηθεί από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και μόνον η αστυνομία και ο εισαγγελέας διεξάγουν έρευνες.

Η κυβέρνηση εμμένει στην άποψη της να αντιμετωπίζει την παροχή υπηρεσιών, ακόμη και κοινωνικής πρόνοιας, ως επιχειρήσεις κερδοφορίας τις οποίες δεν υποβάλλει σε κανέναν έλεγχο και περιορισμό, θεωρώντας ότι έτσι αυτές συμβάλλουν στην ανάπτυξη.

Η ηθελημένη έλλειψη ελέγχου στις ιδιωτικές δομές παροχής υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας φάνηκε και από την πρόσφατη ψήφιση διάταξης νόμου με την οποία περιέλαβε τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) και τα Κέντρα Δημέρευσης και Φροντίδας ανάπηρων παιδιών και ενηλίκων (κυρίως με νοητική υστέρηση) (ΚΔΗΦΑμεΑ), στις κερδοσκοπικές εκείνες ιδιωτικές επιχειρήσεις που πρέπει να διευκολυνθούν στην έναρξη της οικονομικής τους δραστηριότητας. Σύμφωνα με τη διάταξη οι δύο αυτές δραστηριότητες, αν μέσα σε 60 ημέρες από την υποβολή της αίτησης για αδειοδότηση στην Περιφέρεια δεν λάβουν απάντηση, αυτοδίκαια κάνουν έναρξη λειτουργίας, χωρίς να ελέγχεται εάν οι εγκαταστάσεις και το προσωπικό τους πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις.

Να θυμίσουμε επίσης ότι στη διάρκεια της πανδημίας τα κρούσματα και οι θάνατοι από κορωνοϊό σε ιδιωτικά γηροκομεία ήταν πολλαπλάσιοι από ό,τι στις δημόσιες δομές. Αυτό το επισημάναμε εδώ και μήνες στην υφυπουργό κοινωνικών υποθέσεων η οποία δήλωνε ότι οι έλεγχοι, και στον ιδιωτικό τομέα, θα είναι συνεχείς και ενδεδειγμένοι. Τα στοιχεία τη διαψεύδουν.

Επειδή η φροντίδα ευάλωτων ομάδων συνανθρώπων μας όπως οι ηλικιωμένοι, οι χρονίως πάσχοντες και οι ανάπηροι, είναι κυρίως προνοιακή υπηρεσία του κοινωνικού κράτους και όχι αποκλειστικά μέσον κερδοφορίας

Επειδή το κράτος οφείλει να συντονίζει, παρακολουθεί, ελέγχει και αξιολογεί τις δράσεις προστασίας των ευάλωτων πολιτών (ηλικιωμένων, χρονίως πασχόντων, αναπήρων κ.λπ.), είτε αυτές υλοποιούνται από δημόσιους και δημοτικούς, είτε από ιδιωτικούς φορείς

Επειδή η άμεση διερεύνηση και διαλεύκανση καταγγελιών που αφορούν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας είναι πρωταρχικό καθήκον κάθε οργανωμένου προνοιακού κράτους

Επειδή η κατάργηση του ΣΕΥΥΠ, αντί να βοηθήσει στον έγκαιρο και έγκυρο έλεγχο των παρεχόμενων υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας από ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, δημιουργεί πάγιο έλλειμμα ελέγχου με τραγικές συνέπειες

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Πώς σκοπεύουν να συμβάλουν, ο καθένας ανάλογα με την αρμοδιότητά του, στην πλήρη διερεύνηση των περιστατικών στο ιδιωτικό γηροκομείο των Χανίων;
2. Θα διακόψουν άμεσα τη λειτουργία της εν λόγω δομής μέχρι να ολοκληρωθεί η εισαγγελική έρευνα και οι πιθανές δικαστικές διαδικασίες που θα ακολουθήσουν, φροντίζοντας παράλληλα για τη μεταφορά των φιλοξενουμένων της σε άλλες δομές, δημόσιες ή ιδιωτικές;
3. Σκοπεύουν να δημιουργήσουν ένα μηχανισμό συντονισμού, ελέγχου και παρακολούθησης όλων των δομών που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε συμπολίτες μας, ώστε να παύσουν ανάλογα φαινόμενα;
4. Σκοπεύουν να επανιδρύσουν το πρ. ΣΕΥΥΠ ώστε να επιλαμβάνεται τάχιστα καταγγελιών ή/και περιοδικών ελέγχων στις παρεχόμενες από ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας σε ευάλωτους πολίτες;
5. Θα τροποποιήσουν τον νόμο περί διευκόλυνσης της αδειοδότησης επιχειρηματικών κερδοσκοπικών δραστηριοτήτων ώστε να μην περιλαμβάνονται σε αυτόν οι ΚΑΔ γηροκομείων, ΚΗΦΗ και ΚΔΗΦΑμεΑ και να υπάρχει αυστηρός έλεγχος από τις Περιφέρειες για την τήρηση των νομίμων προϋποθέσεων αδειοδότησης, τόσο ως προς τις εγκαταστάσεις, όσο και ως προς το προσωπικό;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Πολάκης Παύλος

Φωτίου Θεανώ

Βαρδάκης Σωκράτης

Ζαχαριάδης Κώστας

Ηγουμενίδης Νίκος

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Ξανθός Ανδρέας

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα